

JOSEF HORA

TICHÉ POSELSTVÍ

Obsah

Nebe nad Slovenskem

Zasněný vlak

Marie Aubková

Zpěv k andělům

Sklářské město

Jarní romance

Město

Bojiště věčné

Nemocný

Alej dlaní

Kruhy

Ulita

Trubač

Zátiší

Dávno

Zrosená chvíle

Sen

Jitro v Boru

Obraz

Den sesul se

Ubývá měsíce

Režná země

Podzim

Kalendář

Bouraný dům

Tiše

Mrtví

Prsten

Závaží

Proměna

Mapa

Koberec

I

Nebe nad Slovenskem

I

Zem pod horami prostřená
sty kostelů svých rovin chválí Pána.
Jak scházíš shůry, chatrč zborcená,
zrak plachých dětí, sukně rozedraná,

hřbitůvek v stráni, kaple bez jména
a na útesech peřej z kraje stkaná
tě svádí dolů, duše vrácená
mhou výšin světlu klečícího rána.

Tam dole v prachu silnic, v kouři měst
korouhve poutí, jdoucích do Trnavy,
a hlad, jenž mlčí, modlitba a pěst
rozkymáčených srdcí chodce zdraví
a k lidem v smutku přibíhá tě svést
po modrých vinohradech svých bůh plavý.

II

Naslouchám zemi podivné,
je jedna a sto písní má.
Měsíční záliv? Záliv ne.
Jezero s břehy modrýma,
jezero snů, srdce v nebesích
se zvučícími kostely,
jalovců vůně po lesích
a tance lehkých nedělí
a těžkonozí rybáři,
táhnoucí sítě všedních dní,

šest dní, jimž běží po tváři
šedivé vlny roboty,

kouř z kotle, kámen očadlý
a nad kolibami chochol par.
A dálky v mhách se rozpadly
a drotar, plesnivý a stár,

mě potkal na křižovatce,
klaní se, na prsou má kříž.
Toť tedy domov. Stesk po matce
a k nebi blíž a k hrobu blíž.

III

Stmívá se nad plesem
a hory rostou ze tmy.
Vrátit se, nevrátit —
stín lampy ruku zved mi

a zas ji položil
a sníh nad Tatrou svítí
a kdo tě odvede
a kdo tu rozumí ti?

Vodopád, světlý had
a hřbitov mrtvých kmenů
a noc, již měří pád
kamene po kamenu,

a lampy na břehu,
jež rozhrnují listí, —
ach, mlčte, mlčte tam,
z vás nechci, nechci čísti.

A nechci, neslyším
z verandy šelest boků,
lsti lesklých nástrojů,
jež hrají cariocu,

chci ticho, tmu a strach,
jež nad propastmi houstnou,
v tebe se propadat,
má závratí, má loutno.

IV

Soumrakem sestupují stáda
v poklidné vznešenosti své.
Tak dobře vím: Zde nepožádá
mě běs, jenž rovnováhu rve.
Tišino času, šero padá
a padá na království tvé.

A padá na chaty, jichž černá
skla mlčí nouzí bez žalu.
A padá na nebesa věrná
přešrší hvězdných korálů.
A padá, setba nepřeborná,
do modravého úvalu.

Najdem tam chléb a nůž a slánku
a džbán a tváře vrásčité.
Vy slova měkká jak dech vánku,
vy stíny ohněm rozlité,
nám strojíte tam polštář spánku
a sny, sny, jež nám vrátíte.

Pojď, noci, noci plavovlasá,
nevlastní sestro nocí mých,

mých městských nocí, do nichž střásá
horečné světlo mrtvý smích,
vstup, noci, noci plavovlasá,
do popálených očí mých.

Nech zabloudit mě v horské sněhy,
nech třásti se mě závratí,
nech padat mě v proud rychloběhý,
v němž poselství tmy svítá ti,
nech na rukou své temné něhy
mé dětství ve mně plakati.

Až ráno vstanu, umyt jaseň,
provázen zvonky horských stád,
šeptne mi louka: Zelená jsem,
tvá tráva jsem, tvá vůně máť —
a rty mé zahlesnou: To já jsem,
já dítě, pták, já vody spád.

V

V prameni pod skálou
myl jsem si ruce.
Kapradiny
a krůpěje slunce

a sloupy žul,
propast zašlých chvílí —
a v prameni rty,
jež z něho pily.

A podoby tváří,
jež z kropil kdys,
se vracejí, září

mi na dlani
v opalizujícím
svítání.

VI

Ovečky černé, bílé,
sny držímající chvíle.

Když pastýř píš'alu má,
Kysúca sní a dumá,

sní ohořelé krovy,
sní opuštěné vdovy,

spí hlad v lakomých slovech
jak děti na hřbitovech.

VII

Roviny nedohledné,
bojiště věčná,
pod tichým krokem stád
hroby mrtvých.

Popelnice,
nejste snad ještě horké,
plameny stínů,
slova vzata větrem,
modlitby k nebi,
jež zešlehalo pole,
a ženy v šeru
nad dlouhým táhlem studnic?

Křik jezdců stepí
běží ještě snem spících
a praskot ohňů,
stesk uloupených panen.

Až přijde ráno,
dlaň kříže,
jenž zažehnavá stíny.

VIII

Dva kroky od pohanské mohyly
a dole zem, jež vzhlíží vzhůru.

Spi, mrtvý Inku,
spi, generále,
hrozno je zemřít včas,
sladko je zemřít včas
a splynout s jmény hor a řek a ruin.

Kamenný oheň svítí chalupám tvé vlasti.

IX

Šumivé nebe nad slovenskou zemí!
Běžící řeko s křídly kormorána!
Chtělo by se mi chválit smysly všemi
hemžení cest pod baldachýnem rána,

sklon dívčích těl v zahradách nad růžemi
a cupot dětí ulicí, jež stlána
je klasy světél, přes něž blíží se mi
radost tvých hodin, ze sluncí tvých stkaná.

Mít duši lehkou, osvobozenou
od váhy chleba, od závaží zlata,
a ramena, jež oblouk překlenou

nad čirou myslí, k díkům stvořenou
za sen, jímž jako loukou život chvátá
na svoji cestu utrmácenou.

II

Zasněný vlak

I

Sám v pološerém kupé bdím,
ti druzí spí. Jak dlouho jedem?
A tytéž jiskry, tentýž dým
doutná a hasne v okně bledém.

Dobrou noc, vy, kdo plníte
studny mých vzpomínek, v snu vřící,
dobrou noc, stíny v modři té,
v bezčasí propadávající!

Po smyčce brzdy sesmekl
se pohled můj. Stůj, rychlovlaku!
Stůj, studně, k níž se dovlekl
pasažér v sametu a laku!

II

Zbloudilý hmyz se zapřádá
v světlo jak piják do absintu.
Bez konce je mu záhada,
bez konce je nit labyrintu,

bez konce cesta, vlaku hvízd,
blesk na časy, jenž zkřížil nebe,
bez konce hrůza nedočíst,
nedokončená kniha, tebe.

Bez konce touha sevřít v dlaň
stříbrný úsměv v temném rámu,
bez konce prchající pláň,
jež věčno zří a odpírá mu.

III

Odjíždím to snad z Benátek
za oknem modře zamlženým?
S kloboukem v síti, dostatek
nasyčen jasu jižní ženy,
jež kynula mi z obrazů
na schodištích všech galerií?
Odjíždím do hor, do mrazu,
v němž den se slunce nedopíjí?
Ach ne. V tmě kupé, modřejší
světla, jež jak by z výše vadlo,
nadarmo hledám tehdejší
svou hůl, svůj plášť, své zavazadlo.

IV

Snad v běhu lesů za oknem
čeká noc na divoké husy.
Kdes v hnědém jaru promoknem
novými slovy staré Rusi,

na dače spí a kdo tam ví,
že tím v noc vystřeleným vlakem
odjíždí básník — do Moskvy,
snad za Borisem Pasternakem?

Ach ne, ta barva šeríku
za oknem příliš marnivá je
a jako verše básníků
si s kruhem tajemství jen hraje.

V

V znepokojivém zášeří
žárovky modře hovořící
tvrdý stín oči udeří
jak souhvězdí lamp na stanici

a jako tma, jež přijde pak,
jak všechna znamení, jež dělí.
A blázen čekal na zázrak,
zatím co vteřiny jím zněly.

Má noci, noci mámivá,
vystupující ze sametu,
chci usnout s tou, jež uplývá,
s vteřinou lásky, tmy a květů.

VI

A do jejího města snad
jedeme. Tančí se tam právě,
zrcadlem nebes je tam pád
stříbrné vodní duhy v trávě.

A věž mých snů se houpe tam
jak doutnající závrat' světa.

A nač se ptát, co znamenám
v té melodii, jíž se splétá

s úsměvem úsměv, s krokem krok,
s obrazem tvář a tělo s tělem?

Ach ne, byl to jen nekrolog
Paříže v čase odšumělém.

VII

Mé vlaky, vozy dunící
po sterých výhybkách, jež hlídá
stárnoucí strážník v čepici
již zkrabatily mráz a bída!

Sklo mezi mnou a nocí je,
mé křehké lásky, křehká slova.
Jich hudba stínů upije
jak smutku ústa andělova

a strážník před stanicí zas
mi v čapce barvy nebes kývá.
Vteřinou potopeno v jas,
mé okno chvěje se a zpívá.

VIII

Vidiny hmatatelné jsou,
věci zas věčný tvar svůj mají.
A oknem padá v duši mou
vše živé v prchajícím kraji.

Vy ptáci v drátů sítnici,
vy pole s deroucím se klasem,
vy šedé myšky v ornici,
vám všem bych říci chtěl: To já jsem,

uprechlík snů, zas hlíny kus,
jejž prsty času v zrno drolí.
Po tvrdé cestě jede vůz,
já kočí zpívám lesy, poli.

IX

Na neshledanou, vteřiny,
zastávky, šátky, lesní rohy,
dobrou noc, sny mé otčiny,
jež snil jsem, jak vás snil tak mnohý,

dobrou noc, metafory mé,
v nichž stanouti jsem chtěl dát času,
zpět vodě plout. Zda uzříme
kdy stín, jenž vtělil se v mém hlasu?

Dobrou noc. Šedé nádraží
mi jako kotva v srdce padlo.
Nesu v dav, jenž mě poráží,
svou hůl, svůj plášť, své zavazadlo.

III

Marie Aubková

V pokřiku kohoutů
ves probouzela se
a bílou vůní střemch
háj od řeky k ní dých.

A polekaná tma
prchala po rose
před světlem, tekoucím
do trávy po větvích.

Za ohbím řeky v mhách
zní věže města zas.
Stříbrní holubi
se vznesli nad statek.
To vítr vzpomíná
a plachý dívčí hlas
a ruka se zrním
nad houfem kuřátek.

Tisíce polední,
tisíce soumraků
se sune nad Labem,
chuť polí, práce vzdech.
A nesčíslné dny,
jež bledly ve zraku,
a tíha na prsou,
sůl smutku na ústech.

Klečící v kostele,
když k svatbě zvonil zvon,
klečící u plotny,
z níž šlehá rudý stín,
klečící nad ložem,
v němž úpí dětský ston,
klečící v modlitbách
za usmíření vin,

ó vyznavačko let,
nepřetržitých let,
držící v prstech svých
pokory amulet,

ježž tiše kladla jsi
do rukou dětí svých,
do dešťů, do sněhu
odcházejících.

Proud jar táh po kraji,
v modru se houpal Říp,
hospodář rozséval
a žal a svázel klas.
A tvrdost mužských slov
česala vůni lip
a starost chytala
do sítě vrásek čas.

Tak rostla čísla let
jak větve na kmeni
a děti dětí tvých
a samota a zmar.
A paměť zjasněná
a plná znamení
nic nepřála si již
a sama byla dar.

To tys mě ovála
dědictvím vzpomínek
na mlhu nad polem,
na doutnající pýr,
na pecny růžové,
na vlny rodných řek,
na zrcadlení snů,
jež rozhoupal v nich vír.

Ach, jako prsty cest
se všecky sbíhají
a léta popsaná
zlem, dobrem zdřímla si,

usnula na tvých rtech
jak touha po ráji,
jež s dětským úsměvem
nad mrtvé sedá si.

I ležíš v hrobě svém,
babičko, jako klíč,
jenž v hlíně rezaví
a v snu se leskne dál,
aby nám dveře tmy,
když vše totam a pryč,
do hvězd a do času
dokořán otvíral.

IV

Zpěv k andělům

Milion nemluvnátek dýše
vstříc životu v tmách sklepení,
milion Marií spí tiše
po úpěnlivém trápení,
milion andělů zří z výše
svých ráků v chrámů setmění.

Vy krásné lásky na modlení,
vy marné lásky marných snů,
za vaší zdí jde kuropění
mlhami do šedivých dnů,
zatím co chvalo zpěvů pění
se propadává k bezednu.

Andělé na oltářích chrámů,
jež studily nám kolena,
vy usmívající se z ráků
jak z hlubokého ztracena,

vy, kol nichž zlato jako slámu
zažehla svíce voštěná,

andělé na sloupech, tak sami
ve zbožnosti své kamenné,
vichřice běsní nad střechami —
a kdo z vás na svět vzpomene,
kdo milost, spící pod lampami,
nad ulicemi rozklene?

Zvedněte křídla, cherubíni
a dřímající andělé!

Vy, dívčí andělé, jež stíní
půlměsíc s hvězdou na čele,
vy serafové v něžném jíní
rozjímavosti rozchvělé!

Opusťte oltáře a chrámy
tisíciletých vzdechů svých,
opusťte krásu, lesk, jenž mámí
stesk věčna z duší věřících,
opusťte je a pojd'te s námi
dnem živých, jenž se z bláta zdvih.

A každý z vás vem jednu duši
do láskyplných rukou svých
a každý z vás dej, nechat' tuší
muž, žena, dítě, že v ně dých
omilostněnou světa suší
teď dotek křídel andělských.

Těm v sklepích a těm na ulici,
těm v myšlenek zlých doupěti
pospěšte, cherubové, říci,
že nejsou sami, v rozpětí

tisíců béd že spějem k líci
Boha, jenž dal nám trpěti

jen pro bratrských srdcí chvění,
jež přijdou, náruč nastaví,
jen pro blouznivé pokušení,
jen pro sladký pád do trávy,
z něhož, jak ze sna zvonů znění,
váš polibek nás uzdraví.

Tak probuzení ze staleté
lethargie své otčiny
k nezaměstnaným zasedněte,
jež vraždí délka hodiny,
k zoufalým pijákům, jež hněte
dno číše, únik vteřiny,

k ženám, jež v prstech rozlámaly
na drobty chvil své lásky čas,
a k mužům, kdož ji posbírali
z bláta jak vydrolený klas.
Vy světlé duše, jež v nás spaly,
sjednoťte rozdělené nás.

Andělé ze snů upředení,
vy louky patou zdupané,
vy květy močálů, v nichž pění
se vražda, hněv, jen láska ne,
vy svatí v nás, v nás ponížení
pokyňte, ať tma odvane.

Dechněte na ruku, jež třímá
v třesoucích dlaních kulomet,
— milosrdně, jak dýchá zima
na vlhký, jedovatý květ —,

a spalte hranice, z nichž hřímá
na tiché střechy bouřný svět.

A nakonec, až rozvlněný
váš dech všem v srdce vstoupí nám,
až růžemi obrostou stěny
dní putujících k výšinám,
skloňte se, andělské vy ženy,
i ke mně a já pošeptám

vám svoji prosbu: Rozvlňte mě
jak vaše křídla moře dne,
hlasem své lásky učiňte mě,
kovově znící, bezedné,
obyvatelem této země,
jež dorůstá v své poledne.

V

Sklářské město

I

Zvědavě vniká tvář lesů
do ulic, hlučných kdys.

Svěšené barvy smrků,
zimomřivá pleť bříz.

Jak k jitřnímu kohoutu kohout
k brusu se přidával brus.

A duha tu tančila po skle
tancem sedmera Mus.

Dnes se však nedočká
v lázni kyselina,

vadnou a pukají
vázy ve vitrinách,

pavouci předou v brusech
a věčná neděle

postává před radnicí
a u žen v kostele.

II

Nikdo si nepřichází
pro radost průsvitných stěn,

svět přestal připíjet světu
ze sklenky křehké jak sen.

Svítívala tu sklářům,
sestřička, v světlých dnech,

proměňovala v stříbro
jejich robotný dech.

A zhasla a v zahradách
zšedivělého města

ve věčné neděli
zarůstá k brusům cesta

a míří před radnici,
kde vedle skláře sklář

rozbíjí na ulici
svou neprůsvitnou tvář.

III

Níž a níž do tmy zpívá
za okny tmavý alt,

slepnoucí skla, rez ploten
a popraskaný smalt,

a za pasem s hladovou lžící
do školy děti jdou,

průsvitné ruce mají
a snad jen ze skla jsou,

jen ze skla, jehož křehkost
tříští i duha a hlas,

z křišťálu popraskaného
a z otlučených váz,

z větrné fantasie,
jež formovala tvar

slunečné melodie
v tak marnotratný dar.

Jarní romance

Pod mosty řeky Vltavy
ostrovy k jaru černě raší.
Nad mosty řeky Vltavy
se racek elegantně vznáší,
sta křídel v plavných obloucích,
sta hravých vlnek oceánu,
sta jižních plachet, tonoucích
za modrým horizontem k ránu.

A je to den, kdy do dáli
šalebně láká vítr svěží,
a je to den, kdy potkali
se muž a žena na nábřeží.
Tisíce malých Venuší

se rodí v průsvitavém šeru,
tisíce malých Venuší
má v očích lest a nedůvěru.
Z kanceláří a obchodů
je vítr po nábřeží žene,
pláč hudby plyne za vodu
a noc jak koruna se klene.

— Kdo jsi, ty temná neznámá,
jež lákáš mě tak přede všemi?
Noc splývá tvýma rukama,
jak šátku z ňader tvých teď je mi,
když neklidně se po nich svez
a tys jej zchumlala v své dlani.
A cítím rozkoš, chlad a děs
krutého tvého přemítání. —

— Kdo jsi, ty temný neznámý,
jenž sleduješ mě tmou v své krvi?
Noci, jež klid jsi vzala mi,
noci, již přichází ten prvý,
bojím se. Stisklas ňadra má
jako já šátek horkou dlaní,
ovinulas mě rukama
závratě bez politování. —

A tam, kde stíny dva šly dřív,
teď jeden po mostě se chvěje.
Do zlata snů, do vůně jív,
do lásky, bídy spolu spěje
ten jarní pár. V noc bloudivou
nahlíží z větví měsíc drzý.
Nech je však, nech, ať v hloubi jdou,
živote! Neprobud' je brzy!

Město

Stál jsem tehdá na nároží
pod lucernou, vrhající
na zem světla zelená.

Sta lidí šlo po ulici,
na tři se jen pamatuji,
dva, jak hráli by si s noži,
dva muži a jedna žena,
říkali jí Helena.

Jak dvě ruce nad plamenem,
v němž se zlatý prsten svíjí,
chvěli se ti muži dva.
Mluvila k nim melodií,
jež mizí a nepomíjí:
Odejděte, zapomenem.
Kdo z vás? Kdy? Vždyť nevím přece.
Nejsem tvoje, ani tvá.

Ondy šel jsem zas tím místem.
Pod lucernou, vrhající
na zem světla zelená,
stála žena na ulici,
pršelo, list hrál si s listem,
vítr kreslil na suknicí
chvějící se kolena.
Podobala se té ženě,
jíž říkali Helena.

Kola reklam roztočená
zářila jak větrníky,
lesk a chlad, žár v hloubi skel.
Na nároží stála žena,
vítr jí vál přes kotníky,
vzdech dvou mužů chvěl se jím.

Stála sama, všech a ničí,
jako město, vítr, dým.

Bojiště věčné

Nepřestáváme vyorávat zbraně.

Staletý vítr padl v naše skráně,

pazourek, bronz a ocel svítí z rezi,
rozpadlých kovů barvu mají bezy,

zvuk slitých děl má zvon, když z věže zalká,
továrny hřmějí, v kovech zpívá válka.

Zbroj v hrobech mrtvých, v tmách kvetoucích sadů,
a když k svým skráním horké ruce kladu,

hle, v tepnách kov, kov staletí mi buší,
kov vrací se do milionu duší.

Bojiště světa, kovový zrak světa
na nebesa tvá, země má, se slétá,

kovová hejna od půlnoci k jihu.

Kde nebe je, jež takovou má tíhu

vycházejících sluncí, dštících kovem,
západů rudých v lesku mramorovém,

a nový život z krve jen kde zkvétá,
bojiště věčné, země prostřed světa?

Bojiště věčné, bitvy zaorané,
horký dech jihu po osení vane,

dech sladkých slov z úst lásky, úžas panen,
déšť úsměvů, jež rosí tmu a kámen,

pláč díků za sny, obalené květem,
v soumraku, po návrších rozestetém.

Bojiště věčné, bitvy zaorané,
chlad severu kde po strništích vane,

zrak nepřátelský žárlivě kde sčítá
úrodu jablek, zlaté snopy žita,

tam, tma kde hoří, z číše pozvednuté
pod jasem zpěvu čiší prázdno duté,

bojiště věčné, bitvy zaorané,
na rez a kosti píseň ženců kane

a lásky smích, blesk šlehlý přes nebesa
jak dvojí přísvit mince do nás klesá.

Nemocný

Lži jara odcházeti necháváje
a květy, krásu předstírající,
kam jenom jdu, když slabost ve mně zraje?

Odejít chtěl bych z nemocnice,
ale jak mohu, když vše stůně?
Svět celý je jen nemocnice

a tělo krásy jeho stůně.
A vaše vůně vypůjčená
je vámi ze hřbitova vůně.

Jsem nemocen. Vosk žlutých svící
je připraven již pro mou rakev.
Až půjdeš za ní, žalující,

že nemocný se neuzdravil,
ohlédni se. Jsou všichni mrtvi,
tak jako mě je přelud strávil.

Alej dlaní

Tak těžko se jde, když z nastavených dlaní
z aleje dlaní čteš za vzkazem vzkaz.

Tak těžko se jde a každý z nich tě raní,
uzavíraje kruh prázdna kolem nás.

Tvůj pohled leptá ohněm v cizí pleti
a milodar v ní syčí jako had,
jenž uštkne, i když dává, měně v smetí
i kov, ježž dal jsi rád.

Kruhy

Nepřetržitými korsy
svítí černé budovy
do tmy přeludů a do rzi,
jíž schnou lidské okovy.

Zlaté, sklené, ocelové
kruhy prázdna, vryté v hlad.
A ty, město, bláto, kove,
s nímž dnes v náručí jdem spat,

kdo to šel a polil desku
zvířené tvé hladiny
vínem smíchu, šerem stesku
bez zásluh a bez viny?

Bez viny a bez zásluhy,
do obludna rostoucí,

město, kolem něhož kruhy
světla tkají pavouci,

marně cukáš sebou, moucho,
zachycená ve tkáni.

Neboj se, toť jen tvé roucho
popelce a pokání.

VI

Ulita

V ztlumenou píseň ulity,
již přikládá si básník k uchu,
doznívá zpěv dne rozbitý,
pláč trpících, křik proti duchu.

Jen ozvěna je to, jen stín
tragedií, jež položily
se na svět živých. Maska, plyn
a chraptivý zvon z kampanily.

Stesk marně pracujících let
nad střepy dní tam hořekuje,
krok věžňů jako kámen slét,
zahrozil do ozvučné sluje,

ale jen šelest rákosí
naposled v ulitě mé zbývá.

Tón kosy, která pokosí
mhu podzimu a zádumčivá

v trávě jak modrý pramínek,
vyvěrající z lůna země,
se chvěje vlnou vzpomínek,
jež ledem omýváti jde mě.

Trubač

Šik vojska, lesklou zbroj
jsem potkal dnes zrána,

za trubačem
šla setnina okovaná

dívky po obou stranách,
jinoši nedočkaví,

rackové nad mosty
tam dole u Vltavy.

Odchází setnina,
jen trubač zůstal stát.

Jda večer předměstím,
znova ho potkávám,

polnice do tmy září
v přílivu dívčích tváří,

v netrpělivém hlase,
jenž ještě ozývá se.

Znova ho potkávám,
lovce snů, tkalce slov,

rty, v nichž spí polibek,
v polibku dětský pláč,

svůj neklid úrodný,
hon světél po silnici,

znova ho potkávám
pod hvězdou Večernicí.

Jde za mnou po schodech,
prolíná tmou a sklem
a obstoupiv můj stůl,
doluje v zmatku mém
přeludné květy slov,
objímajících v snění
doznívající kov,
zpěv hnízd, jichž ještě není.

Zátiší

Z tmy dávna vzlétá holubice
a sedá na okap.

O stářím zamlžený svícen
si brousí kocour dráp.

Hřibátko kluše kolem louží
a kachny prohání.

Na schodech dítě, po čem touží
se sklíčkem na dlani?

Holubí hejno rozsvítilo
v tajemném šumu den.

Na prahu dítě se rozblouznilo
a hledá v skřínce jmen.

A vítr běží, dává jména
oblakům, ptákům též.

Ty ale, touho nepokřtěná,
jak ty, jak ty se zveš?

Dávno

Pradávná plíseň starých síní
ovála otlučený stůl.

Pršelo. V bytě za kuchyní
jsem seděl opuštěn jak kůl,

kapitán Nemo netěšil mě
a ani zázračný kůň Rih
a smutek omšelých stěn myl mě
očima podobizen svých.

Jak Popelka jsem seděl v koutu.
Popelka! V oříšku má šat.
A jako ona šat a routu,
já celý svět, jež chtěl jsem znát.

Z planého vína v okně kanul
růženec kapek do hlíny.
Tak teskně doma, ve snu stanul
jsem prostřed cizí krajiny.

Neviditelná, dýchala mi
v šelestu deště na čelo.
Zamlženými zahradami
se jaro v srpen vracelo.

Podoba dívky pod deštníkem
šla, ve zvuk slov se měnila.
Slov, jež se smála deště vzlykem
a samotu mou rozbila.

A ruce podávající si,
ta slova, podoby mých snů,
se zavlnila jako lesy
na vypršelém obzoru.

Zrosená chvíle

Zrosenou a s růží v dlani,
s vůní na rtech, v hrdle pláč,
zrůžovělou za svítání,
jímž se k světlu brodí spáč,

zmatenou a polekanou
závistivým polednem,
jako srnu skočit stranou
z mýtiny když zahlédnem,

a zas tvrdou cizím zmatkem
a zas těžkou vlastním statkem
kdo tě uzřel jít a vát,

kdo tě potká, kdo tě mine,
kdo jak řeka s řekou splyne
s tebou v usměvavý řád?

Sen

Bloudil jsem podle řeky dnes ve snu,
pln úzkosti a únavy,
a když se zdálo, jižjiž že snad klesnu,
v svou náruč mě vzal vítr laskavý.

Tak lehký jsem najednou byl a v své pýše
na vodu stoup jsem a po řece šel
a jako pták, jenž nezná dna výše,
na křídlech snu jsem se procházel.

Zděšené tváře mi kynuly z břehu
a po loďkách ke mně mířily.
Já po vodě šel však a cítil jsem něhu
všech písní, jež hlavou mi bloudily.

Bláhoví, kterak se utopit mohu,
sám jsa jen vlna, kyv času a zpěv?
Sám jsa jen obraz, jenž posílá Bohu
v oddechu snu mé tělo, mou krev?

Jitro v Boru

Toulám se pod stromy, jež jako hnědé svíce
poslušným plápoem svým oslavují den.
Jdu stezkou, zahalen do vůní pryskyřice,
já, trávy, brusinky, mateřídouška, rmen.

S nůšemi na zádech jdou z trhu rané ženy,
les v lokty hází jim přehršle světlých skvrn.
Dobrý den. Guten Tag. A slunce mezi kmeny
se brouzdá pěšinou a zlatí drn i trn.

Ptám se, co znamená to jitro, jež mě mívá
jak doznívání snu, plného jasných slov.
Ptám se, co znamená ten příliv melodií,
vsazených v duši mou jak krystal v rzivý kov.

Obraz

V rovině valících se polí,
rovnovážně se dmoucích v dál,
kde nebe zní stříbrnou solí,
v níž vítr barvy namíchal,

dech života se klidně klene,
zrak zvyklý na polední žár
podává ruce rozvířené
podoby, by je hnětla v tvar.

A jak schne obraz, zem v něm zraje,
úroda lánů dříme v něm,
beze snů, neboť splněna je
jako ta rovnovážná zem.

Den sesul se

Den sesul se, jak v závětrno
lodička rozkymáčená.
Zelenou pěšinou trav zrno
se tře o vlhká kolena.

Jak jitřní vzpomínky mé vadnou
polední barvy. Hladový
stín bere je v svou náruč chladnou
a svléká je tak jako vy,

tak jako vy, nevinné děti,
svlékáte loutky v posteli.
A nic nakonec nezbude ti
než mrtvá maska s koudelí.

Ubývá měsíce

Nad ohněm s kytarou
milostná píseň zní,
čas rybář loví z vln
koupající se nebe.

Slyšíš tu písničku,
mladou a prastarou?‘

Ubývá měsíce
tak jako mne a tebe.

Režná země

Překloněn z léta do jeseně,
kouř mračen věnčí vrchů rez.
Režný jak chleba, zamýšleně
odchází den a v mlze kdes

si hřeje ruce nad pecemi,
jichž ohně šálem růžovým
se vzduly nad zimavou zemí,
jejíž příběh vám dopovím:

Kvetla jak ty, jak ty, má milá,
a rozemnuta v prstech dní
na naše hroby položila
svůj poslední květ smuteční.

Podzim

Vás, zlaté paprsky, jež zrána
z podzimní hnědi seberem,
vás, čistá světla, vykoupaná
větrným, mokrým večerem,

vás, noci vlaze vichřičnaté,
jež myslí našich průhlednost
do nekonečna rozpínáte
a k lásce klenete jak most,

vás, písně tisícových kroků,
jež víte kam, jež víte proč,
zatím co do tmy po svém toku
se otáčí snů kolotoč,

vás, jasné obrazy a zjevy,
zas volám na nebesa dnů,

do jejichž práce jak mha v révy
se s městem zase propadnu.

Kalendář

Marie, Heleny a jiné,
do kalendáře zapsané,
ztraceno, nesmířeno hyne
jaro a léto odvane.

Zahradník v zástěře své šedé
postává nad záhony jmen.
A vzpomenout si nedovede.
Žil jsem, či snil jsem jen zlý sen?

Bouraný dům

Století milovali se tu
a v tichu hodin odlehlých
stavěli na stůl vázy květů
a do tmy lampy lásek svých.

A dnes, dnes krumpáč v tvrdé dlani
obnažil malbu pokoje.
Dávno usnulo milování
a ještě nad ním modro je.

Tiše

Svět, sněný v pokoji, v nějž obloha se drala
koráby mračen svých, soumraků poselstvím,
zetlel jak světlo dní. Snů práce neustálá
jej ale křísí zas. Můj svět, můj pocel s tvým.

Já a keř šípkový, déšť vůní, noc a žena
a dotek hedvábí, jímž zjítřil jsem se v tmách.
A slova svobodná a ruka unavená
vidinami, jichž mhou jsem po životě sáh.

Van nebes nad řekou šel, nedotýkaje se
vln, v nichž se zrcadlil. A já už tenkrát znal
zpěv neviditelný, jenž jak slib jara třese
holými větvemi. Hneš se a prchá v dál.

A zatím v kořenech co mrazila nás zima,
aniž jsme tušili, vyrazil mízy proud.
Dodnes zřím ratolest, jež modrým květem dýmá
za oknem pokoje. Má odměna. Můj soud.

Mrtví

Jména zesnulých v kalendáři,
ruka, jež tiskla mou kdys, dávno rozpadlá.
Zapomenutá svíce na oltáři,
stín, přicházející k nám hloubkou zrcadla.

Tak, rozžato jsouc slovem rozhovoru,
zaplane světlo, něčí třetí hlas,
třetí barva, vetkaná do praporu,
jenž do dvou zahaloval nás.

A zavřenými dveřmi v pokoj vešlí
sedí už dávno tam, kde my teprve teď,
vetkáni do ticha. A plno je jich. Chceš-li
potěžkat jejich dech, nahmátneš holou zeď.

A přece: květiny se třesou v jejich dlaních,
stesk našich lásek o nich divně ví.
Blažený neklid našich hodin ranních
je světelnější v jejich sousedství.

Prsten

Hle, prsten paměti! Jak bez tíhy by byl,
vyplouvá k hladině a v šeru mihotá se.
A léta, zapadlá do koloběhu žil,
jak jiskry srší tmou vstříc osudné své kráse.

Co jako vodní tříšť kdys plulo myslí mou,
co v slovu zoufalém se bilo o zdi času,
teď krouží spirálou nad vodou bezednou,
jak víra rozkvetlá v bolestiplném masu.

Slz nevyplakaných, rtů nepolíbených
mi líto není již po této cestě domů.
Dým domů spálených jak nad rájem se zdvih
a listí nevida, zřím koruny plát stromů.
Tak prsten paměti na vlnách stříbrných
krouží a vypráví můj životopis. — Komu?

Závaží

Na kolísavých křídlech dne
se bortí slunce v teskné plochy.
Pramínek krve k skráním lne
a stéká k ústům prasklé sochy.

Železem krve zalyká
se kámen tesaný sta věků.
Ten kámen, ta zem veliká,
jež krouží chtivě po daleku

a drolí se a kymáci
a zahrívá a kvetouc zase
se v postoj sochy navrací
a do věčnosti rozbíhá se.

Na kolísavých křídlech dne
se bortí sen, jímž kvetou těla.
A bdí a zase pousne,
holubice, jež doletěla.

Doletěla už? Doletí?
Na dlani sochy ji zřím, dřímá,
vteřina, kapka století,
má sestra se rty ohnivýma.

Proměna

Jak mezi hořícími vůněmi
měsíce máje jde básník chorý.
Dým jeseně se plouží po zemi
a ptáků tah přes zamlžené hory,
sad ale voní chodci růžemi —
je blázen snad, či minulostí chorý.

Necht' běží mračna, větry čechraná,
necht' váží vodu skřípající studna,
jež vysála lesk noci za rána,
máj, věčný máj kypí v modru i u dna
a kypí vůně, ústům všeptaná
v tmách, jimiž slétla létavice bludná.

Hoří to v nás, básníku živý kdys,
bubnují údery nepokoje.
Zpěv vrací se k nám z rozmetaných hnízd,
a já jsem ty, ty já, zašlosti moje,
a mrtvé šero dále, kterým tys
zacházel v noc, tvou krví zvlněno je.

Vztažená k chodci ruka podzimu
v zvučící dešť se cestou proměnila.

A teplé prsty kapek vpletly mu
do očí růže. Růžová a bílá,
růžová, bílá. Barvy podzimu,
z něhož má úzkost jaro učinila.

Má úzkost? Ach, ta odejde a čas,
ten herec vzpomínky, si sedne na mé lože.
Budu i semena zřít růst i praskat klas
křídla mlýnů tvých vše drtiti, můj Bože,
a jenom píseň má, ten třesoucí se vlas,
ó smrti, nezděsí se lesku tvého nože.

Mapa

Hle, otevřená mapa na mém stole.
Jako by rychlík supal po trati,
a v okně já. A pod oknem tam dole
strž minula, v níž slyším plakati
tvůj úsměv mezi listím. Blížkost máje.
Van rozkoše a strach. A vítr dal
a vítr vzal. Hrou nových barev zraje
tam zrno teď, jež já jsem zaséval.
I pomníky, v něž zkameněly věky,
rozhoupávané vody rozmarem,
minuly. Cítím mrtvých dotek měkký
jako tah oblak v březnu před jarem.
Jako tah oblak. Jak prach nad armádou.
Ostnatý drát, v němž kvete planý chmel.
A dívčí ústa s přílbami se kradou
v tmu, ozářenou průhledností skel.
Hle, zavírá se mapa na mém stole.
A jména zemí, měst, jež přejel jsem,

minula, jako závan žita z pole,
jak polibek, lesk zubů, hnědá zem.

Koberec

Koberec smutku, tkaný po sněhu, jenž věje,
se pod mé nohy položil.

A tak se přihází, že šlapu do závěje,
v níž tepe modro žil.

Jak těžký měsíc, marně pijící tmou světů,
jí chodím sem a tam
a hudbě cizích slov, jež všude skryta je tu,
té cizí hudbě naslouchám.

Řeknu-li: láska, tkalci pode mnou se vzruší,
jak tráva, do níž vítr vběh.

Vy, tkalci koberce, jenž tká teď moji duši,
zpíváte na mých rtech.

Řeknu-li: obraz, spěcháte a v stěnu neviděnou
promítáte můj žal,
mosty, jež ode mne se k chodcům noci klenou
a dál.

Řeknu-li ale: dálka, pod kroky mi v smíchu
sto blízkých hlasů odvěti.

A hlasem jediným v lži protrženém tichu
budeme mlčeti.

Koberec bolesti, utkaný mnou i vámi,
zazáří v ornamentu svém,
jak písmo společné, jež vysvětlení dá mi,
kam jdem.